

ШИК, БЛИСК ТА ВОРОНА

Пустунчик грався надворі, а потім не вмився, не причепурився та й прийшов у гості до Розумника.

Лапуня вже була там, милувалася собою у дзеркалі та заплітала кіски.

— Усе спокійно? — спитав Розумник. — Ти дістався сюди без пригод?

— А що могло трапитися? — здивувався Пустунчик.

— На Лапуню сьогодні налетіла величезна ворона, неподалік від дому.

Пустунчик глянув на подружку з люстерком та замість того, щоб непокоїтися, голосно засміявся.

— Зрозуміло! Лапуня так сяє, так виблискує, наче вона не зернятко, а золотий зливочок! Ворона хотіла викрасти її! Усі ворони тягнуть гарне та блискуче до себе в гніздо!

— Тобі така небезпека не загрожує! — глянувши на Пустунчика, сказала Лапуня. — На кого ти схожий? Наче щойно виліз з печери, де рив підземний хід! Не думаєш, що треба хоча б вмитися та вмити руки, перш ніж сідати до столу?

— А навіщо? — спитав Пустунчик. — Щоб мене ворона вкрала? Часто вмиватися — тільки воду дарма витратити!

— І мило, — додав Розумник. — Ті чорні плями, що в тебе на долонях та колінах, без мила ніяк не вивести.

— От, ще й мило! — завівся Пустунчик. — Гаряча вода, шампунь, пральний порошок — стільки всього... Ось вимию руки, а ось знов забруднився — знову мити? А уяви, скільки можна зекономити грошей, якщо не мити руки стільки разів на день! Самі нещастя з цією чистотою: стільки зусиль, часу та миючих засобів. А все для чого? Щоб не можна було спокійно вулицею пройти? Щоб кожна ворона та сорока на тебе кидалися?

— Пустунчик, що з тобою? — здивувалася Лапуня. — Невже ти захочеш ходити брудним, як пороса, тільки тому, що злякався ворони?

— Нікого я не боюся! Але несправедливо це! Нехай Розумник скаже, скільки в нас витрат на чистоту. Ну, скільки?

— Одразу і не скажеш, — визнав Розумник. — Багато! Економія води та грошей — справа розумна та корисна. Але ж мило очищає шкіру, бо воно розчиняє і видаляє жири, бруд, мікроби і легко змивається водою. На долонях ми носимо кілька мільйонів мікробів. Вода змиває їх, мікроби згодом знову з'являються, а ми їх — милом! Якщо дозволити мікробам вільно розмножуватися, нічого не мити та не прибирати... важко уявити скільки їх буде навколо! Ти згоден годувати цю мільйонну армію, Пустунчику? Як на мене, одна ворона, та навіть сто ворон — менша небезпека для здоров'я, ніж незліченна армія мікробів!

Пустунчик ще трохи посперечався для гідності. Але ввечері він довго дивився на себе у дзеркало та думав: „Звісно, можна економити воду та мило, але уявити, що вся шкіра вкриється товстим шаром бруду і в ньому будуть жити мільйони бридких мікробів? Усі мікроби будуть радіти та славити свого доброго господаря — короля бруду Пустунчика Першого, який навіки заборонив воді та милу торкатися їхніх угідь!

Брр! Ні за які гроші, навіть набагато більші, ніж ті, що кожен місяць витрачаються на воду та мило, Пустунчик не хоче бути заповідником для мікробів! Бути чистим набагато приємніше!

Перед сном Пустунчик без нагадувань вмився та почистив зуби. А зранку так причепурився, що Лапуня навіть руками сплеснула від подиву, коли його побачила.

— Що це з тобою? Такий шик та блиск! Не боїшся?

— Так тепер буде завжди. Я не боюся ніякої ворони! — запевнив Пустунчик.

— Оце розумно, — додав Розумник. І всі засміялися.

Олена Крижановська

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:

Дарія Біда, тел.: (032) 236-71-24,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua

Заступник головного редактора:

Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com

Дизайн і верстка Каріне Мкртчян-Адамян

Підписано до друку 16.10.13,

формат 60x84/8.

Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.

Адреса редакції: 79038, м. Львів,

а/с 9838. Надруковано в друкарні

ТОВ "Видавничий дім „УКРПОЛ“.

Юний натураліст

(твоє ім'я та прізвище)

№27/2013
ЛИСТОПАД

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

ЧОМУ ТРЕБА МИТИ РУКИ?

Ти думаєш: навіщо мити руки, адже через декілька хвилин вони знову стануть брудними? Упродовж дня ти торкаєшся до багатьох предметів, і під нігтями накопичується бруд. Бруд є на всьому, до чого ми доторкаємося: на перилах сходів, поручнях метро, дверних ручках, клавіатурі комп'ютера та інших поверхнях. Саме через брудні руки мікроби потрапляють в наш організм.

Тому краще не гризти нігті і не облизувати пальці. Бавтеся скільки хочете і забруднюйтеся скільки завгодно, та в жодному разі не допускайте потрапляння бруду в рот чи очі. Потер брудними руками — є ймовірність запалення від часточок бруду; поклав палець у рот — мікроби викличуть розлад кишечника, біль або пронос. Тому руки необхідно мити якомога частіше, особливо дітям.

Не дивно, що в давнину люди хворіли частіше, ніж зараз. Ніхто не знав тоді, що де бруд, там і хвороби. Траплялося, цілі міста вимирали від чуми, чорної віспи. З десяти дітей доживало до десяти років лише п'ятеро. Усюди юрилися жебраки, спотворені віспою і проказою.

Отож пам'ятай: проста звичка мити руки може врятувати тисячі дитячих життів щоденно!

Світлана Вольська

СЛОВНИЧОК РОЗУМНИКА

Мікроби (або мікроорганізми) — маленькі організми, які можна побачити лише за допомогою збільшувальних приладів.

Що зробило нас здоровішими та міцнішими?

Водогінний кран, мило, чистий одяг!

Водогони є сьогодні у кожному містечку. Щодня кожен з нас витрачає 10–12 відер води. А ось у XV–XVI століттях житель такого великого міста, як Париж, витрачав лише одне відро води на день! Не дивно, що вони витрачали так мало, адже водогонів тоді ще не було. Де-не-де на площах були колодязі, воду носили відрами, як сьогодні в маленьких селах. У колодязях часто знаходили трупи котів і щурів. У давнину людям не вистачало і води, і охайності. Близну парижанин змінював раз на місяць, а то й на два. Тоді дбали не про те, щоб сорочка була чиста, а про те, щоб мереживо на манжетах було дорогим і щоб сюртук був розшитий золотом.

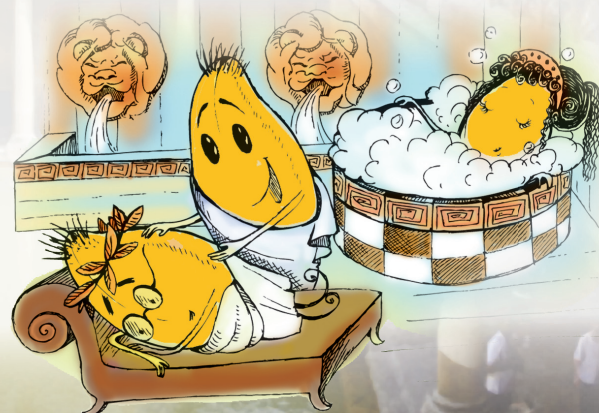
Охайність по-королівськи

Років триста тому навіть королі не вважали за потрібне вмиватися щодня. У розкішній спальні французького короля ви знайшли б величезне ліжко, таке велике, що його не можна було застелити без допомоги спеціального інструменту – „постільної палиці”. Ви побачили б там пишний балдахін на чотирьох позолочених колонах, чудові килими, венеціанські дзеркала роботи найкращих майстрів. Однак, скільки б ви не шукали, ви не знайшли б звичайнісінького умивальника. Щоранку королю подавали мокрий рушник, яким він витирив обличчя і руки. І всі вважали, що цього достатньо.

Секрети римських лазень

Громадські лазні у містах і військових поселеннях Стародавнього Риму були справжніми центрами суспільного життя. Життя у лазнях вирувало. Куди б не приходили римляни, вони всюди облаштовували лазні.

Секрет римських лазень полягав в особливій підземній системі опалення. Гаряче повітря з печі підземними каналами надходило у підвал, над яким знаходилось опалюване приміщення. У парних або саунах гаряче повітря спрямовували ще й у стіни, обладнані системою димових труб, викладених черепицею.

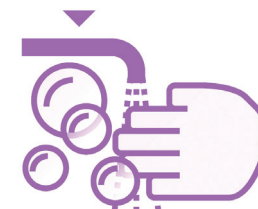

КОЛИ ОБОВ'ЯЗКОВО ПОТРІБНО МИТИ РУКИ?

- Перед відвідуванням туалету і після.
- Миття рук перед їжею ще ніхто не відміняв.
- Після їжі також бажано помити руки, наприклад, якщо ви брали щось масне.
- Після прогулянки.
- Перед сном.

ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА

1. Полічи, скільки разів на день потрібно мити руки?
2. Відгадай загадку і ти довідаєшся, що є твоїм надійним захисником від всюдисущих мікробів.

Мию, мию без жалю.
Мию там, де брудно.
Цю роботу я люблю,
Та від неї худну.

3. Познач правильні відповіді зеленими кружечками, неправильні – червоними.
Для сучасної людини часте миття рук – це ...

- ☐ ознака гарного виховання та акуратності;
- ☐ марна втрата часу;
- ☐ захист від небезпечних захворювань;
- ☐ неповага до оточуючих;
- ☐ проста корисна звичка.

